

REGLUGERÐ

um (8.) breytingu á reglugerð nr. 608/2008 um Vatnajökulsþjóðgarð.

1. gr.

Í 4. gr., skilgreiningar, bætist nýr liður sem fær númerið (1a) og hljóðar svo:

Atvinnutengd starfsemi í Vatnajökulsþjóðgarði er þjónusta sem aðrir en þjóðgarðurinn sjálfur bjóða gegn þóknun innan marka þjóðgarðsins. Nýting eignarréttinda innan þjóðgarðsins telst ekki atvinnutengd starfsemi.

2. gr.

18. gr. fellur brott.

3. gr.

Á eftir IV. kafla kemur nýr kafli, IV. kafli A, **Atvinnutengd starfsemi og leyfisveitingar**, með fimm nýjum greinum, 31. gr. a – 31. gr. e, ásamt fyrirsögnum, svohljóðandi:

a. (31. gr. a)

Atvinnutengd starfsemi.

Óheimilt er að reka atvinnutengda starfsemi í þjóðgarðinum án samnings um slíka starfsemi við Vatnajökulsþjóðgarð.

Stjórn þjóðgarðsins mótar skilyrði fyrir atvinnutengdri starfsemi innan þjóðgarðsins, þar með talið um þá starfsemi sem getur verið heimil innan þjóðgarðsins og þau svæði sem um ræðir. Slík skilyrði eru sett fram eftir atvikum í atvinnustefnu, stjórnunar- og verndaráætlun eða samningum við rekstraraðila.

Stjórn þjóðgarðsins hefur að jafnaði frumkvæði að því að skilgreina starfsemi og þjónustu á þjónustusvæðum og þær takmarkanir sem þarf að setja, t.d. varðandi umfang og yfirbragð mannvirkja, umgengni, umferð og aðgengi.

Vatnajökulsþjóðgarður tekur við umsóknum sem kunna að berast um heimild til að reka atvinnutengda starfsemi í þjóðgarðinum og tekur ákvörðun um hvort heimila eigi starfsemi eða hafna henni. Við slíkt mat skal Vatnajökulsþjóðgarður líta til þess hvort starfsemin sé æskileg sem hluti af þjónustuframboði innan þjóðgarðsins og hvort starfsemin sé til þess fallin að bæta upplifun gesta af því sem þjóðgarðurinn hefur upp á að bjóða. Ef svo reynist skal Vatnajökulsþjóðgarður á grundvelli ákvæða í atvinnustefnu eða stjórnunar- og verndaráætlunar setja starfseminni nauðsynleg skilyrði í samningum.

Vatnajökulsþjóðgarður getur auglýst eftir umsækjendum um atvinnutengda starfsemi eða boðið út rekstur slíkrar starfsemi, sbr. nánar ákvæði 31. gr. b og c, að eigin frumkvæði eða í kjölfar umsóknar rekstraraðila, enda hafi Vatnajökulsþjóðgarður áður ákveðið að heimila beri starfsemina í þjóðgarðinum.

Vatnajökulsþjóðgarður tekur ákvörðun um hvort heimil starfsemi skuli vera án takmarkana á umfangi, sbr. 31. gr. b, eða skuli sæta takmörkunum, sbr. 31. gr. c. Við slíkt mat skal til að mynda líta til þess hvernig starfsemin samræmist markmiðum um vernd þjóðgarðsins, upplifun

gesta og öryggi. Vatnajökulsþjóðgarður getur takmarkað umfang, t.d. með því að bjóða út atvinnutengda starfsemi eða að úthluta aðilum sem reka slíka starfsemi ákveðnum tímaeiningum eða tilteknum svæðum þar sem þeim er þá heimilt að stunda starfsemina, en sé annars óheimilt að stunda hana, sbr. 31. gr. b. og c. Vatnajökulsþjóðgarður skal svara umsóknum eins fljótt og kostur er og ekki síðar en fjórum vikum eftir að umsókn berst.

b. (31. gr. b)

Starfsemi án takmarkana á umfangi.

Ef sótt er um heimild til að reka atvinnutengda starfsemi í þjóðgarðinum, sem Vatnajökulsþjóðgarður hefur heimilað skv. 31. gr. a, og ekki er talin þörf á takmörkunum með þeim hætti sem greinir í 31. gr. c, getur Vatnajökulsþjóðgarður gert samning við umsækjanda, einn eða fleiri, án auglýsingar eða útboðs, uppfylli hann og starfsemi hans skilyrði atvinnustefnu og stjórnunar- og verndaráætlunar þjóðgarðsins, sem og skilyrði annarra laga. Vatnajökulsþjóðgarður skal þó ávallt taka til skoðunar hvort unnt sé að veita fleiri aðilum sambærilega heimild, án þess að gengið sé gegn markmiðum um vernd tiltekinna svæða eða þjóðgarðsins alls samkvæmt stjórnunar- og verndaráætlun Vatnajökulsþjóðgarðs og án þess að upplifun gesta skerðist eða öryggi sé ógnað. Sé niðurstaða slíkrar skoðunar sú að leiða megi að því líkur að á gildistíma samnings þurfi að takmarka fjölda sambærilegra umsókna skal um starfsemina fara samkvæmt 31. gr. c.

Vatnajökulsþjóðgarður getur að eigin frumkvæði auglýst eftir umsóknum rekstraraðila um atvinnutengda starfsemi innan þjóðgarðsins. Fylgja skal fyrirkomulagi 31. gr. d við auglýsingu eftir því sem við á.

Samningar sem gerðir eru á grundvelli ákvæðisins skulu kveða á um gildistíma, endurgjald, umgengnisreglur, sérstök skilyrði sem sett eru starfseminni, öryggissjónarmið og aðrar skyldur samningsaðila.

Stjórn Vatnajökulsþjóðgarðs er heimilt að setja viðmið um tegundir atvinnutengdrar starfsemi sem teljast umfangslitlar og þarfnast almennt séð ekki takmarkana. Stjórn Vatnajökulsþjóðgarðs er heimilt að koma upp einföldu umsóknarferli fyrir aðila sem hyggja á slíka starfsemi innan marka þjóðgarðsins, s.s. á vefsíðu Vatnajökulsþjóðgarðs. Þar skulu jafnframt vera samningsskilmálar, reglur og skilyrði fyrir umrædda starfsemi sem umsækjandi skal samþykka í umsóknarferlinu. Samþykki Vatnajökulsþjóðgarðs á slíkum umsóknum jafngildir samningi í skilningi 1. mgr. 15. gr. a. laga nr. 60/2007.

c. (31. gr. c)

Starfsemi með takmörkuðu umfangi.

Ef sótt er um heimild til að reka atvinnutengda starfsemi þar sem Vatnajökulsþjóðgarður telur þörf á að takmarka fjölda þeirra gesta sem komast að hverju sinni eða fjölda þeirra aðila sem reka atvinnutengda starfsemi á viðkomandi svæði, t.d. vegna verndarmarkmiða þjóðgarðsins, upplifunar gesta eða öryggis eða ef starfsemin krefst aðstöðu innan þjóðgarðsins, skal Vatnajökulsþjóðgarður annaðhvort auglýsa með opinberum hætti, t.d. í dagblaði, eftir umsækjendum sem óska eftir að reka slíka starfsemi innan þjóðgarðsins eða bjóða út starfsemina í opinberu útboði. Vatnajökulsþjóðgarður getur ákveðið hvort samið verði við einn aðila eða fleiri á grundvelli auglýsingar eða útboðs. Vatnajökulsþjóðgarði er heimilt að áskilja

sér rétt til að vísa frá öllum umsóknum eða hafna öllum tilboðum sem berast uppfylli þau ekki skilyrði sem sett eru fyrir umsóknum eða tilboðum, s.s. ef fullnægjandi gögn fylgja ekki umsókn eða tilboði, og skal slíkt tekið fram í auglýsingu eða útboðsgögnum.

Fara skal eftir málsmeðferðarreglum 31. gr. d þegar auglýst er eftir umsækjendum um atvinnutengda starfsemi eða þegar atvinnutengd starfsemi er boðin út í opinberu útboði.

Samningar sem gerðir eru á grundvelli ákvæðisins skulu m.a. kveða á um gildistíma, endurgjald, umgengnisreglur, sérstök skilyrði fyrir starfseminni, öryggissjónarmið, uppsagnarákvæði, vanefndaúrræði og aðrar skyldur samningsaðila. Miða skal við að gildistími samninga séu ekki lengri en nauðsynlegt er talið miðað við eðli og umfang starfseminnar sem leyfi er veitt fyrir.

d. (31. gr. d)

Málsmeðferð, samningsgerð og eftirlit.

Þegar auglýst er eftir umsóknum vegna starfsemi sem er háð takmörkunum, sbr. 31. gr. c, eða hún boðin út í opinberu útboði, skal í útboðsgögnum eða fylgigögnum með auglýsingu meðal annars kveðið á um þá starfsemi sem um ræðir, þau skilyrði, þ.m.t. fjárhagsleg og/eða tæknileg, sem tilvonandi samningsaðili þarf að uppfylla, hvernig valið verður úr tilboðum eða umsóknum sem berast, gildistíma samningsins og hvernig umfang starfseminnar verður takmarkað. Stjórn skal taka því gilda tilboði sem er hagkvæmast á grundvelli þeirra valforsendna sem fram koma í fylgigögnum með auglýsingu eða útboðsgögnum.

Þegar tekin hefur verið ákvörðun um við hvern eða hverja verður gerður samningur samkvæmt 1. mgr. skal tilkynna öðrum umsækjendum eða þjóðendum um þá ákvörðun. Við auglýsingu og útboð samkvæmt 1. mgr. skal Vatnajökulspjódgarður leggja áherslu á gagnsæi, hlutlægni, jafnræði og hagkvæmni og þá skal gætt að samkeppnissjónarmiðum eftir því sem við getur átt.

Framkvæmdastjóri gerir samning við rekstraraðila í umboði stjórnar á grundvelli fylgigagna með auglýsingu eða útboðgagna og að uppfylltum þeim skilyrðum sem stjórn hefur mótað í atvinnustefnu eða stjórnunar- og verndaráætlun.

Í samningum við rekstraraðila innan þjóðgarðs skal mælt fyrir um að rekstraraðili skuli fjarlægja öll mannvirki og ummerki vegna starfseminnar við samningslok. Hafi samningur falið í sér sérstaka heimild til að koma upp varanlegri aðstöðu innan þjóðgarðsins skal mælt fyrir um það hvernig með hana skuli fara við lok samningstíma. Heimilt er í samningi að mæla fyrir um kauprétt eða forkaupsrétt ríkisins að varanlegri aðstöðu innan þjóðgarðsins sem reist er á grundvelli heimildar til að stunda atvinnurekstur, enda hætti rekstraraðili starfsemi eða samningur er ekki endurnýjaður. Í samningum við rekstraraðila skal mæla fyrir um heimild Vatnajökulspjódgarðs til breytinga á einstaka samningsákvæðum eða uppsagnar samnings í heild vegna breyttra aðstæðna, s.s. vegna verndarmarkmiða, öryggissjónarmiða eða breytinga á stjórnunar- og verndaráætlun og atvinnustefnu.

Vatnajökulspjódgarður hefur með höndum eftirlit með þeim aðilum sem reka atvinnutengda starfsemi innan þjóðgarðsins. Þjóðgarðsvörður getur krafist nauðsynlegra upplýsinga vegna eftirlitsins og ber aðilum að fylgja fyrirmælum hans.

e. (31. gr. e)

Leyfisveitingar.

Afla skal leyfis þjóðgarðsvarðar vegna skipulagðra viðburða og verkefna sem kalla á aðstöðu, mannafla eða meðferð tækja í þjóðgarðinum, svo sem til kvikmyndunar, listviðburða, samkomuhalds og rannsókna.

Sá sem óskar eftir slíku leyfi skal senda skriflega beiðni til þjóðgarðsvarðar á hlutaðeigandi rekstrarsvæði, einu eða fleiri. Þjóðgarðsvörður getur óskað hvers konar upplýsinga og skýringa vegna beiðninnar.

Þjóðgarðsvörður skal taka ákvörðun um veitingu leyfis með hliðsjón af öryggissjónarmiðum, verndarmarkmiðum þjóðgarðsins og stjórnunar- og verndaráætlun. Setja má þau skilyrði fyrir leyfisveitingu sem talin er þörf á, svo sem um umgengni og takmarkanir.

4. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt 15. gr. a, 15. gr. b og 20. gr. laga nr. 60/2007 um Vatnajökulsþjóðgarð og tekur gildi 1. janúar 2020.

Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu, dags.